

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Poetyka z elementami teorii literatury
Kierunek:	Filologia polska, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2013
Rok/Semestr:	II/4
Liczba godzin:	30,0
Nauczyciel:	Pogonowska-Bezrąk Ewa, dr
Forma zajęć:	konwersatorium
Rodzaj zaliczenia:	zaliczenie na ocenę
Poziom trudności:	podstawowy
Wstępne wymagania:	Zajęcia mają charakter obowiązkowy.
Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • ćwiczenia przedmiotowe • dyskusja dydaktyczna • klasyczna metoda problemowa • objaśnienie lub wyjaśnienie
Zakres tematów:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Składniki świata przedstawionego (dla tekstu epickiego i dramatycznego): temat, idea, motyw, topos, zdarzenie, wątek, fabuła, akcja. 2. Kategorie opisu dzieła dramatycznego o strukturze zamkniętej i otwartej: zdarzenie, mikrokosmos sceniczny i makrokosmos teatralny, postać, język, świat poetycki. 3. Słowna struktura dramatu, typologie dialogu i monologu. 4. Tradycyjne kategorie opisu utworu narracyjnego z uwzględnieniem jego dwupłaszczyznowości. 5. Rodzaje wypowiedzi narratora i postaci w utworze epickim - znajomość terminów: mowa niezależna, zależna; monolog, dialog (polilog), opowiadanie i opis. 6. Typologia narracji i narratora: narracja auktorialna, pierwszosobowa i personalna. 7. Monolog wypowiedziany a monolog wewnętrzny, strumień świadomości, technika punktów widzenia w narracji (wg <i>Poetyki stosowanej</i>). 8. Ujęcie strukturalne fabuły za R. Barthesem. 9. Fabularne schematy: romansowy lub kryminalny. 10. Postać literacka; konstrukcja i typy postaci literackich. 11. Przestrzeń i czas w literaturze, typy struktury czasowej utworu (opowiadanie relacjonujące, prezentacja sceniczna, retrospekcje, antycypacje, inwersja, retardacja, symultanimizm). Wybrany aspekt. 12. Kompozycja utworu literackiego - pojęcie i sposoby realizacji ram tekstu (tytuły, śródtytuły, podtytuły, motta, struktury inicjalne i zamykające), Rodzaje i typy kompozycji tekstu (otwarta, zamknięta, klamrowa, ramowa/szkatułkowa, dygresyjna, luźna/epizodyczna, pojęcie sylwiczności lub kolażu tekstowego) - wybrany aspekt..
Forma oceniania:	<ul style="list-style-type: none"> • końcowe zaliczenie pisemne • obecność na zajęciach • ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność)
Literatura:	<p>Podręczniki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chrzastowska Bożena, Wystouch Seweryna, <i>Poetyka stosowana</i>, wyd. trzecie zmienione. 2. Głowiński Michał, Okopień-Sławińska Aleksandra, Sławiński Janusz, <i>Zarys teorii literatury</i>, Warszawa 1991, wyd. 6 popr. 3. Kulawik Adam, <i>Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego</i>, wyd. dowolne. 4. Korwin-Piotrowska Dorota, <i>Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów</i>, Kraków 2011. 5. <i>Słownik terminów literackich</i>, red. J. Sławiński. 6. <i>Słowniki literatury polskiej XIX i XX wieku</i>. <p>Literatura szczegółowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bachórz Józef, <i>Romans w powieści, czyli o wątkach miłosnych w powieściopisarstwie polskim okresu międzypowstaniowego 1831-1863</i>, [w:] <i>Romantyzm a romanse. Studia i szkice o prozie polskiej w pierwszej połowie XIX wieku</i>, Gdańsk 2005. 2. Barthes Roland, <i>Wstęp do analizy strukturalnej opowiadań</i>, [w:] <i>Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”</i>, t. I, Wrocław 1977. 3. Głowiński Michał, <i>Przestrzenne tematy i wariacje</i>, [w:] tegoż, <i>Prace wybrane</i>, t. III, Kraków 1998. 4. Lasić Stanko, <i>Schemat podstawowy kompozycji powieści kryminalnej</i>, [w:] <i>Poetyka powieści kryminalnej: próba analizy strukturalnej</i>, przeł. M. Petryńska, Warszawa 1976. 5. Nycz Ryszard, <i>Współczesne sylwy wobec literackości</i>, [w:] <i>Problemy teorii literatury</i>, s. 3. 6. Sławińska Irena, <i>Odczytanie dramatu</i>, [w:] <i>Genologia polska</i>, Warszawa 1983. 7. Stanzel Franz, <i>Typowe formy powieści</i> [w:] <i>Teoria form narracyjnych w niemieckim kregu językowym. Antologia</i>, wybór, oprac. i przekł. R. Handke, Kraków 1980

Dodatkowe informacje:	<p>Lektury nadobowiązkowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bachtin Michał, <i>Formy czasu i czasoprzestrzeni w powieści</i>, [w:] tegoż <i>Problemy literatury i estetyki</i>, przeł. W. Grajewski, Warszawa 1982. 2. Głowiński Michał, <i>Gatunek literacki i problemy poetyki historycznej</i>, [w:] <i>Genologia polska</i>, Warszawa 1983. 3. Głowiński Michał, <i>Narracja jako monolog wypowiedziany</i>, [w:] tegoż <i>Gry powieściowe. Szkice z teorii i historii form narracyjnych</i>, Warszawa 1973 lub [w:] tegoż: <i>Narracje literackie i nieliterackie</i>, Kraków 1997. 4. Kasperski Edward, <i>Między poetyką a antropologią postaci. Szkic zagadnień</i>, [w:] <i>Postać literacka. Teoria i historia</i>, red. E. Kasperski, Warszawa 1998. 5. Lotman Jurij, <i>Problem przestrzeni artystycznej</i>, [w:] <i>Studia z teorii literatury. Archiwum przekładów „Pamiętnika Literackiego”</i>, t. I, Wrocław 1977. 6. Markiewicz Henryk, <i>Rodzaje i gatunki literackie</i>, [w:] tegoż <i>Główne problemy wiedzy o literaturze</i>, Kraków 1996. 7. Okopień Sławińska Aleksandra, <i>Jak formy osobowe grają w teatrze mowy (Semantyczne transpozycje form osobowych)</i>, [w:] tejeż <i>Semantyka wypowiedzi poetyckiej (Preliminaria)</i>, Kraków 2001. 8. Sławiński Janusz, <i>O kategorii podmiotu lirycznego</i>, [w:] <i>Genologia polska</i>, Warszawa 1983. 9. Sławiński Janusz, <i>Semantyka wypowiedzi narracyjnej</i>, [w:] <i>W kręgu zagadnień powieści</i>, pod red. J. Sławińskiego, Wrocław 1967. 10. Woźniakiewicz-Dziadosz Maria, <i>Dawna i nowa fabularność</i>, [w:] tejeż <i>Obrzeża formy powieściowej</i>, Lublin 1998.
Modułowe efekty kształcenia:	<p>K_W04 ma podstawową wiedzę o literaturze polskiej, jej periodyzacji, o charakterystycznych dla epoki ujęciach gatunkowych, kluczowych cechach estetyki, form i idei, głównych tendencjach rozwojowych od początków po czasy współczesne w kontekście historycznych przemian literatury europejskiej</p> <p>K_W08 ma uporządkowaną wiedzę ogólną i szczegółową obejmującą wybrane teorie i metodologie literaturoznawstwa i językoznawstwa, zna podstawową terminologię teoretycznoliteracką, językoznawczą oraz historycznoliteracką i krytycznoliteracką różnych epok</p> <p>K_W09 ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych współczesnych naukowych osiągnięciach w zakresie badań literaturoznawczych oraz językoznawczych</p> <p>K_W10 zna podstawy poetyki dzieła literackiego</p> <p>K_W11 zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji dzieł literackich oraz innych tekstów kultury</p>